

Hodnocení bakalářské práce

Student: Iana TOPINKOVÁ

Název práce: Služby veřejných knihoven v České republice
nevidomým a slabozrakým

Autorka se v práci pokusila soustředit zatím značně rozptýlené informace o poskytovatelích knihovnických služeb zrakově postiženým (dále ZP) osobám a o činnostech těchto pracovišť. V první kapitole studentka charakterizuje problémy zrakově postižených osob obecně, zachycuje jejich postavení a možnosti uplatnění, které se v průběhu dějin značně měnily. Druhá kapitola je věnována přehledu knihoven pro ZP ve světě, jejich historii a současnému systému knihoven pro ZP v ČR, samostatnou podkapitolu tvoří otázka bezbariérového přístupu.

Specializované knihovny a pracoviště zpřístupňující dokumenty zrakově postiženým osobám (především **Knihovna a tiskárna pro nevidomé K.E. Macana**) jsou předmětem kapitoly další. Z novodobější historie KTN, (která letos slaví 150lé výročí narození K. E. Macana) není již zmíněno žádné konkrétní jméno. Výraznou osobností, spjatou s tímto pracovištěm byl nevidomý dr. Josef Doksanský, který přes veškeré překážky v době politických tlaků nevidomým stále pomáhal v jejich začlenění do společnosti, služby zdokonaľoval a prokázal i velkou osobní statečnost. V r.1994 se stal ředitelem KTN, zemřel v r.1995.

Následuje popis činnosti knihovny a jejích fondů, které se značně liší od fondů běžných knihoven.

V části pojednávající o službách knihovny autorka uvádí 3 adresy (v ulici Krakovská 21, Krakovská 23 a Ve Smečkách 15), na nichž sídlí jednotlivá pracoviště KTN.

V objektu Krakovská 21 sídlí další instituce : občanské sdružení **SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR)**. Z práce však již nevyplývá, že jedním z oddělení této instituce je odd.digitalizace, kde je provozována a vyvíjena právě knihovna Braillnet Plus. Tento digitalizovaný fond je určen všem zrakově postiženým uživatelům (bez ohledu na věk, vzdělání..), takže i jeho obsahová skladba je různorodá. Podle statistik je momentálně k dispozici asi 10 000 neperiodických publikací, 60 titulů periodik a knihovna spolupracuje s 28 nakladatelstvími (tyto údaje v práci uvedeny nejsou).

Specializovaná pracoviště, kde jsou zpřístupňovány dokumenty ZP studentům, vznikají také v rámci **univerzit**. Služby v nich jsou přizpůsobené potřebám těchto studentů jednotlivých škol.

Mezi popisovanými univerzitními pracovišti by si nepochybně zasloužilo samostatné pojednání i středisko Teiresiás při Masarykově univerzitě v Brně.

Vhodnou názornou formou jsou tabulky, použité autorkou při srovnání několika vybraných **veřejných knihoven** poskytujících služby ZP osobám.

Pokud by studentka v práci pokračovala, poznatky rozšiřovala a prohlubovala, práce by mohla vyústit (jakožto výsledek podrobné analýzy) v co možná nejúplnější přehled. Ten by posloužil případně jako podklad k vypracování informačního materiálu přímo pro zrakově postižené uživatele (Přehled pracovišť zpřístupňujících dokumenty ZP osobám.)
Dále by tak názorněji vyplynula potřeba jednotného zpracování poskytovateli těchto služeb a účelnost vytvoření souborného katalogu speciálních dokumentů pro ZP.

Závěrečné hodnocení:

Studentka se dobře zorientovala ve speciální problematice, dobrým nápadem bylo i rozšíření přehledu poskytovatelů služeb o specializovaná střediska. Zvláště tato část však vyžaduje větší propracovanost a přehlednost.

Po stránce gramatické je práce téměř bezchybná, pečlivě byly zpracovány obrazová příloha a příloha grafů, dva řízené rozhovory ji oživují.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 12.6.2008

Ludmila Primusová

